

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Z.** bytom v B., proti žalovanému **Ústavu na výkon trestu odňatia slobody**, so sídlom v Hrnčiarovciach nad Parnou, Poštový priečinok 72, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 153157/1-09-2007 zo dňa 9. novembra 2007, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/37/2009-60 zo dňa 17. apríla 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/37/2009-60 zo dňa 17. apríla 2009 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Krajský súd v Trenčíne nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov a neustanovil mu zástupcu z radov advokátov. S poukazom na ustanovenia § 30 vetu prvú Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), § 138 ods. 1 vetu prvú OSP a § 4 ods. 1, 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov v spojení s Položkou 10 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov skúmal, či u žalobcu sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov, pri splnení ktorých mu možno ustanoviť zástupcu z radov advokátov v zmysle § 30 OSP. Uviedol, že ustanovenie zástupcu z radov advokátov je podmienené tým, že u účastníka sú dané predpoklady oslobodenia od súdnych poplatkov, pričom súd musí vychádzať z objektívnych podkladov a zvažovať pomery účastníka. Krajský súd poukázal na to, že z predloženého potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch vyplynulo, že žalobca bol zamestnaný, jeho príjem bol vyšší ako je výška minimálnej mzdy; za mesiac november 2008 mal zárobok v sume 9.384,--Kč, a za mesiac december 2008 v sume 19.663,--Kč, bol teda schopný

zabezpečiť si finančné prostriedky vlastnou prácou. Pokiaľ išlo o dlhy voči daňovému úradu, na tieto krajský súd neprihliadol, pretože išlo o dlhy vzniknuté nedodržaním daňovej disciplíny zo strany žalobcu a neprihliadol ani na jeho dlhy voči súkromným osobám, pretože žalobca hodnoverným spôsobom nepreukázal, od koho si peniaze požičal a najmä na aký účel.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca navrhujúc, aby súd opätovne zvážil svoje rozhodnutie a umožnil vykonanie práva žalobcovi a dal mu šancu preukázať pravdivosť jeho tvrdení. Považoval rozhodnutie krajského súdu za správne až na nepresný údaj o príjme za mesiac december 2008. Rovnako za správne považoval zhodnotenie dlhu voči daňovému úradu a súkromným osobám. Uviedol však, že žiadal práve z dôvodu neznalosti právneho preukazovania svojich požiadaviek o ustanovenie advokáta, ako aj o oslobodenie od súdnych poplatkov, lebo práve pre neznalosť práva tieto nie je schopný predkladať v požadovanej forme súdu na objektívne posúdenie oprávnenosti nárokov žalobcu. Poukázal tiež na to, že dlh voči daňovému úradu je skutočne dôsledkom nedodržania platobnej disciplíny zo strany žalobcu, avšak tento vznikol ako sankcia za zle vedené účtovníctvo, ktoré vykonávala bývalá manželka žalobcu, ktorá vykonala aj iné úkony proti žalobcovi, ktorých následky sa prejavujú posledných šesť rokov a ešte stále nie sú uzavreté. Uviedol, že dlhy voči iným súkromným osobám mohol žalobca mať už dávno vyrovnané, keby nebolo voči jeho osobe vedené konanie v rozpore so zákonom. Nakoľko krajský súd nemal tieto údaje k dispozícii, jeho rozhodnutie založené na jemu známych údajoch bolo podľa názoru žalobcu vecne nesprávne. Mal za to, že práve na odstránenie týchto nedostatkov je potrebné odborné zastúpenie v osobe advokáta.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

Z obsahu predložených spisov odvolací súd zistil tieto skutočnosti: Žalobca podal na súd dňa 15. januára 2009 žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Vedúceho oddelenia výkonu trestu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody č. 153157/1-09-2007 zo dňa 9. novembra 2007. Na základe výzvy krajského súdu na doloženie plnomocenstva udeleného advokátovi na zastupovanie v konaní žalobca požiadaval podaním zo dňa 31. decembra 2008 krajský súd o ustanovenie zástupcu z radov advokátov a zároveň o oslobodenie od súdnych poplatkov. Na výzvu súdu predložil Potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch zo dňa 21. januára 2009, z ktorého vyplynulo, že žalobca mal príjem z pracovného pomeru v mesiaci november

2008 vo výške 9.384,--Kč a v mesiaci december 2008 vo výške 10.279,--Kč a dlhy voči daňovému úradu vo výške 25.000,--Sk a voči súkromným osobám vo výške 150.000,--Sk.

Podľa § 30 OSP účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť zástupcu z radov advokátov, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

Podľa § 138 ods. 1 veta prvá OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov z hľadiska pomerov účastníka sú rozhodujúce najmä jeho majetkové a sociálne pomery, ale aj výška súdneho poplatku a povaha nároku. Aj keď to odôvodňujú pomery účastníka, nie je možné mu priznať oslobodenie od súdnych poplatkov, ak svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni právo. O zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva sa jedná najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené.

Ani podľa názoru odvolacieho súdu neboli u žalobcu splnené predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, a preto krajský súd správne rozhodol, keď mu nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov a zástupcu z radov advokátov mu neustanovil. Rozhodujúcimi pri posudzovaní splnenia zákonných predpokladov na oslobodenie žalobcu od poplatkov súdom boli jeho majetkové pomery, ktoré krajský súd správne posúdil a vyhodnotil. V dôsledku toho, že pomery žalobcu neodôvodňovali oslobodenie od poplatkov v zmysle § 138 ods. 1 veta prvá OSP, v dôsledku nesplnenia tejto podmienky nemohli byť u žalobcu dané predpoklady potrebné na to, aby mu bol súdom ustanovený na jeho žiadosť zástupca z radov advokátov podľa § 30 OSP. Z uvedeného dôvodu považoval odvolací súd námietky žalobcu v odvolaní za irelevantné.

Za týchto právnych okolností bolo potrebné napadnuté uznesenie krajského súdu považovať za vecne správne, a preto ho odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov podľa § 219 ods. 1, 2 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 142 ods. 1 OSP s použitím § 246c ods. 1 vety prvej

OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže žalobca nemal v odvolacom konaní úspech a žalovanému trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 30. novembra 2009

JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth